

Bilten tranziciona pravda

Beograd, 13. april 2007

Presuda Škorpionima je politički motivisana

Presuda Veća za ratne zločine Okružnog suda u Beogradu optuženim pripadnicima *Škorpiona* za ubistvo šest bošnjačkih civila u Trnovu, u BiH, u julu 1995. godine, objavljena 10. aprila 2007. godine, nije zasnovana na zakonu i činjenicama utvrđenim tokom dokaznog postupka. Stiče se utisak da se sud rukovodio političkim a ne pravnim razlozima, u nameri da se prilagodi stavovima vlasti u Srbiji u vezi sa odgovornošću za genocid u Srebrenici u kontekstu presude Međunarodnog suda pravde i pokaže razumevanje za patriotska opredeljenja pojedinih pripadnika *Škorpiona*.

i. U presudi sud je izostavio činjenični navod iz precizirane optužnice da su šestorica streljanih dovezeni iz Srebrenice. To je sud obrazložio nedostatkom dokaza. Međutim, svi oštećeni (majke, sestre, braća i deca žrtava), saslušani na glavnom pretresu, bez izuzetka su potvrdili da su žrtve iz Srebrenice i da su nestali nakon ulaska srpskih snaga u grad. To je dokaz prvog reda i ne može se ignorisati. Neprihvatanje tog dokaza, najblaže rečeno, predstavlja uvredu za najbliže srodnike žrtava, koji su sve vreme pratili tok suđenja, kao i izricanje presude. Takav stav suda može se objasniti jedino političkim motivima da se slučaj streljanja u Godinskim barama odvoji od operacije ubijanja 8.000 Muslimana iz Srebrenice, u vremenu od 11. do 19. jula 1995.

ii. Sud je prihvatio izmenjenu optužnicu u delu u kome se jedinica *Škorpioni* određuje kao paravojna formacija. Takav stav je, pre svega, u suprotnosti sa navodima optužnice koji jedinicu definišu kao radnike Naftne industrije Republike Srpske Krajine, koja je vojno delovala u sastavu vojske Republike Srpske Krajine, a na terenu u Trnovu bila pod komandom Vojske Republike Srpske. Ako su ti navodi optužnice tačni, onda *Škorpioni* nisu bili paravojna formacija, jer su delovali u okviru regularnih jedinica Republike Srpske Krajine i Republike Srpske. Takav status jedinice sud obrazlaže činjenicom da Republika Srpska Krajina nije bila međunarodno priznata država. To je tačno, ali ta činjenica ne određuje njene oružane snage ni jedinice pod njenom kontrolom kao paravojne formacije. Ovakvo tumačenje potvrđuje i praksa Haškog tribunala. Sud je potpuno zanemario činjenicu da su sami pripadnici

Škorpiona, optuženi i svedoci, u dokaznom postupku tvrdili da je jedinica bila regularna vojna, a ne paravojna formacija.

iii. Sud je pravilno cenio dokaze u pogledu krivice optuženih, komandanta jedinice Slobodana Medića i njegovih telohranitelja Branislava Medića i Pere Petraševića.

iv. U pogledu dvojice optuženih, Aleksandra Medića i Aleksandra Vukova, sud je odustao od utvrđenih činjenica i priklonio se političkom balansiranju. U toku dokaznog postupka tužilac je izmenio optužnicu tako što je Aleksandra Medića optužio za krivično delo ratnog zločina izvršenog pomaganjem umesto saizvršilaštvom, kako je prvobitno bio optužen. Ta izmena nije ni pravno ni činjenično zasnovana i potpuno je izvan sudske prakse.

Grupa koja po naređenju komandanta Slobodana Medića strelja šestoricu bošnjačkih civila je homogena, kompaktna i u svemu jedinstvena. Reč je o telohraniteljima komandanta koji na terenu spavaju u istoj kući s njim i koji ga bez izuzetka prate gde god on pođe. Ne postoji mogućnost da neki od telohranitelja znaju kakvo je komandantovo naređenje a da drugi to ne znaju. Nemoguće je da Petrašević i Davidović (osuđen pred Županijskim sudom u Zagrebu, Hrvatska) znaju da treba da streljaju neke zarobljenike, a da to Aleksandar Medić ne zna.

Atmosfera među egzekutorima pre, za vreme i posle streljanja, koja se vidi na video snimku, takva je da se oni utrkuju ko će više da maltretira zarobljenike, da ih gazi čizmom, da ih psuje, vređa i ponižava, a svi su pri tome ne samo bahati, već i raspoloženi – bezmalo u euforiji. Traže od zarobljenika da idu brže. Sa povicima »jala, jala«, kako se tera stoka, upućuju im psovke, ne daju im vodu i ponižavaju ih na najraznovrsnije načine. Aleksandar Medić se ničim, ni jednom rečju, gestom ili ponašanjem, ne razlikuje od ostalih. Naprotiv, pita jednog zarobljenika (dečaka od 16 godina) »da li si prcao«. Kada on odgovori da nije, on mu kaže: »I nećeš.« To je apsolutno dovoljno za zaključak da Medić zna da će zarobljenici biti streljani. Nema nikakve sumnje da za izvršenje ovog dela postoji jedinstveni umišljaj, pa i kod Aleksandra Medića, bez obzira na to da li je pucao ili nije. To proizlazi iz svih dokaza u spisima, posebno iz emitovanog snimka, priznanja Petraševića i iskaza svedoka Slobodana Stojkovića, a delimično i iz odbrane samog Aleksandra Medića.

Sud ne samo što je prihvatio ovu na činjenicama i zakonu neutemeljenu izmenu optužbe, nego je Aleksandra Medića osudio na minimalnu kaznu zatvora predviđenu za krivično delo ratni zločin, od pet godina zatvora, iako zakon za pomaganje ne propisuje blaže kažnjavanje.

v. Sud je optuženog Aleksandra Vukova oslobodio optužbe da je izvršio krivično delo ratni zločin pomaganjem. Ovakva odluka ne prozlaži iz utvrđenog činjeničnog stanja tokom dokaznog postupka. Naime, na osnovu video snimka, koji je kao dokaz prikazan na glavnom pretresu proizlazi da grupa određena za egzekuciju šestorice Muslimana očekuje Vukova: »Sada će doći Vuk... stiže Vučić (Vukov nadimak)... « Zatim, vidi se dolazak Vukova sa trojicom vojnika u pratnji, njegov razgovor sa Petraševićem, koji vode izdvojeno od ostalih članova grupe i vrlo tiho. Pored toga, Vukov ostavlja sa grupom trojicu svojih vojnika, koji kasnije učestvuju u streljanju zarobljenika. Reč je o izvesnom Miši Turčinu, Đoletu Šiptaru i jednom čije ime nije poznato. Ta činjenica u potpunosti isključuje svaku mogućnost da je Vukov sa svojim vojnicima došao po hranu, kako se branio pred sudom a sud to usvojio. To pogotovu što je Vukov bio zamenik komandanta, što je stalno bio na liniji fronta i što je dobro poznavao teren oko linije fronta, pa je mogao najpreciznije da odredi bezbednu lokaciju za streljanje. Prema tome, Vukov je bio deo ekipe koja je izvršila streljanje i njegovo oslobađanje je bahato ignorisanje utvrđenog činjeničnog stanja.

Srdjan Ilic/Associated Press

Nura Alispahić, u pozadini, čeka ispred sudnice u Beogradu presudu u slučaju ubistva njenog sina Azmira

